

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izbija vsak četrtak in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske države 6 K. Kdor hodi sam po, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Kato. študentskega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacij. — Inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primereu popust. Inserate se sprejemajo do torka popoldna. — Reklamacije se poštno proste.

Novoizvoljeni papež Benedikt XV.

Ves krščansko-katoliški svet je z največjo pozornostjo, kakor morebiti še nikdar ne poprej, pričakoval sedanjo papeško volitev, ker je v tem viharno razburjenem času svetovne vojske prav posebno čutil potrebnost močnega vodnika na poti miru in vzveličanja. In glej! Navzlic zdaj vladajočim velikim nasprotstvom med raznimi narodi so se zbrali kardinali iz vseh, tudi iz med seboj se vojskujočih držav v Rimu, v srečo krščanstva, ter so izvolili v kaj kratkem času za skupnega poveljarja katoličanov kneza, ki je visoko vzvišen nad vsemi nemiri. Zdi se, kakor da bi sred groznega vojnega požara že plaval angelj miru tja po razdvojenem svetu. Razne vlade so rade omogočile kardinalom potovanje v Rim, s čemur so priznale globoki, zgodovinski pomen papeške volitve, ter so se tako nehote že mirno srečale med seboj.

Volitev se je začela dne 31. avgusta. Prostor, v katerih se vrši volitev, so popolnoma ločeni od sveta, tudi brzozjavne in telefonične zveze so potrpane. Na dan se je volilo 4krat. Za izvolitev je potrebna dvotretjinska večina. Dokler ni ta večina dosežena, se po vsaki volitvi lističi s šopom slame vred sežgejo. Ljudstvo, ki stoji in pričakuje pred Vatikanom, vidi dim in ve, da se je volilo brez uspeha.

V četrtek, dne 3. septembra dopoldne je dobil kardinal Della Chiesa dvotretjinsko večino. List „Giornali d'Italia“ nam opisuje ta trenutek tako-le: Ko so se prečitale prve glasovnice, so poslušali štetje glasov kardinali z globokim molkom. Takoj se je videlo, da bo dobil kardinal della Chiesa večino. Ko se je že kakih 30 listkov glasilo na ime Chiesa, je postala pozornost med vsemi kardinali večno večja. Sledilo je še kakih 5-6 glasov za Ch-esija. Nato pa so prišli na vrsto zopet drugi kandidati. Med tem je imel kardinal Chiesa že 38 glasov. Med kardinali je tedaj nastalo komaj slišno šepetanje. Po volilnih predpisih še 38 od 57 oddanih glasov ne zadostuje za izvolitev. Mogoče je še tudi bilo, da med dvema ali pa tremi kandidati kateri glasuje sam za se. Tak glas pa se ne upošteva in bi lahko taka izvolitev bila zopet negotova. A ta napetost ni trajala dolgo. Prihodnja glasovnica se je zopet glasila na Chiesija in tako je bilo nanj združenih že 39 glasov, to je večina, ki je potrebna za veljavno izvolitev. Ostale glasovnice so se nato hitro prečitale. Vatikanski stavebenik Schneider je sedaj spustil pripravo, po kateri so se vsi baldahini nad glavami kardinalov nagnili k tlom, razun enega, ki je visel nad kardinalom della Chiesa. Vsi pogledli so se obračali na Chieso, kateri je bil v tem hipu zatopljen v globoke misli. Sedel je z povešenimi očmi nepremično na svojem sedežu; videlo se mu je, da se radi razburjenja težko premaguje.

V tem je stopil starosta kardinalskih škofov v spremstvu staroste kardinalskih dijakov in kardinalskih duhovnikov pred sedež kardinala della Chiesa in ga vprašal, če sprejme papežovo čast. Ko della Chiesa potrdi, še ga vpraša, katero ime si priidene. Della Chiesa odgovori, da sprejme ime Benedikt XV.

Nato so zapustili vsi udeležniki konklava sikstinsko kapelo in odpeljali novega papeža v oblačilnico, kjer je oblekel bele nogavice, ružeče čevlje, belo obleko, ružečo suknjo in ružeč plašč. Kardinal della Volpe, starosta kardinalskih dijakov, je potem ogrnil papeža z ružečim, zlatopretkanim baržunom.

Ko se je vrnil v sikstinsko kapelo, se je papež vsedel na prestol na najvišji stopnji oltarja, da sprejme češčenje kardinalov, ki so mu najprej poljubili nogo, potem pa roko. Konečno je papež vse kardinale poljubil in jim podelil blagoslov.

Kardinal della Volpe je izročil nato papežu ribičev prstan, ki ga je izročil papež potem kardinalu d'Amicosu, da se vdela njegovo ime.

Spremljan od kardinalov je papež zapustil sikstinsko kapelo. Odsel je najpoprej v svoje novo stanovanje in odtod v notranjost bazilike sv. Petra, da podeli blagoslov.

Takoj po podelitvi blagoslova se je papež zopet vrnil v sikstinsko kapelo, kjer je sprejel drugo češčenje kardinalov.

Zivotopis novega papeža.

Novo izvoljeni papež se je poprej imenoval Giacomo (Jakob) della Chiesa. Rojen je bil v Pegli blizu Genove dne 21. novembra 1854 kot sin plemenite rodovine. Šolal se je v mestu Genovi ter bil leta 1875 na odnotnem vseučilišču proglašen za doktorja pravoslovja. Potem je učeni pravoslovec vstopil v slavni rimski kolegij Capranica, je bil l. 1878. posvečen v mašnika in nato sprejet v dobro znano visoko akademijo dei Nobili ecclesiastici. Po dokončanih študijah je Jakob della Chiesa opravljal službo v tajništvo za izredne cerkvene zadeve pod tedanjim tako izvršnim Marijanom Rampolla del Tindaro.

Z Rampollom se je della Chiesa podal kot poslaniški tajnik v Madrid ter je ostal tam do l. 1887. Ko je nadarjeni nuncij Rampolla bil imenovan za kardinala-državnega tajnika, je bil tudi msgr. Giacomo della Chiesa prideljen temu tajništvu ter se povzpelo sčasoma do časti tajniškega namestnika, katero je obdržal tudi ob predzadnjem izpraznjenju apostolskega sedeža in v prvih 4 letih slavne vladje Pija X. Leta 1907 mu je sv. Oče podelil po smrti kardinala-nadškofa Dominika Svampa osirotele nadškofije bolonjsko.

Se-le v zadnjem, dne 25. maja 1914 od papeža Pija X. sklicanem javnem konzistoriju je bil della Chiesa imenovan za kardinala z naslovno cerkvijo SS. Quattro Coronati. V vseh svojih mnogih in raznih poklicih in službah je della Chiesa storil neizmerno veliko dobrega in lepega. Bil je vobče spoštovan in priljubljen, zlasti zavoljo svoje izredne ljubezni do ubožcev, zaradi svoje globoke učenosti in občudovanja vredne spretnosti v reševanju raznih poslov, vsled svoje izpodbudne, ker pristržno resnične pobožnosti. Zdaj je vrli kardinal-nadškof povišan v vrhovnega poveljarja svete Cerkve ter si je kot takšen pridjal ime Benedikt XV. Zadnji papež tega imena, učeni Benedikt XIV. (1740-1758), je bil dne 31. maja 1675 v Bolonji rojen. Slavni Prospero Lambertini, kakor se je poprej imenoval, je bil kot kardinal od l. 1731 do svoje izvolitve za papeža dne 17. avgusta 1740 nadškof v Bolonji.

Ime Benedikt pomeni v slovenskem jeziku isto kot blagoslovljen, blažen.

Kronanje novoizvoljenega papeža.

Prvo nedeljo po izvolitvi se izvrši kronanje novoizvoljenega papeža. Kakor poročajo listi, se je to v resnici včeraj, dne 6. septembra, izvršilo. Sv. Oče je želel, da se tokrat radi razmer, v katerih živimo, opusti vsak sijaj in se naj le zgodi, kar je v obredih predpisano. Naš prevz. g. knezoškof dr. Mih. Napotnik opisuje v pristrnem pastirskem listu, s katerim naznanja, menda prvi med škofi, vernikom izvolitev novega papeža, obred kronanja tako-le:

H kronanju bodo novoizvoljenega papeža na priprti nosilnici, sedia gestatoria, prinesli v cerkev sv. Petra in med tem bo pred njimi stopal ceremonijar, ki bo trikrat sežgal zvitek predvaja z besedami: „Sveti Oče, tako mine slava sveta!“ Potemtakem se papež v trenutku, ko prejmejo znamenje najvišje časti, ki jo more doseči umrljivi človek, namreč papeško tujaro, opomni na ničnost in minljivost posvetne časti in oblasti. Dospevši v baziliko sv. Petra, služijo papež sveto pontifikalno mašo, med katero se vršijo posebni obredi. Po molitvi Confiteor ali po Izpovedi grehov molijo trije kardinali-škofje molitve, v katerih prosijo Sv. Duha posebne pomoči za novoizvoljenega papeža. Sv. Oče prejmejo na to od najstarejšega kardinala-dijakona pali in naposled še od kardinalov tretje in zadnje zapovedano počestčenje. Po prvi mašni molitvi se pojo litanije, v katerih eden izmed kardinalov-dijakov pokliče na pomoč trikrat Kristus, dvakrat Marijo, enkrat razne svetnike, na kar pevski zbor zaprosi: Tu illum adiuva, ti mu pomagaj! Na to pojeta dva dijakona list in pa evangelij najprej v latinskem in potem v grškem jeziku. Poraba obeh liturgiških jezikov pri maši ob kronanju papeževem izraža edinost vere vesoljne cerkve. Po Agnus Dei se podajo pontifikant na sedež in zaužijejo sv. obhajilo. Po končani službi božji zaseđjo papež, pokriti še s škofovsko mitro, papeški prestol in zdaj se izvrši kronanje. Prvi za najstarešim

kardinalom-dijakonom se približa papežu ter njim sname škofovsko kapo. Na to njim posadi najstarejši kardinal-dijakon triregnum ali trojno papeško krono na glavo z besedami: „Sprejmi s tremi kronami ozaljšano tujaro in vedi, da si oče knezov in kraljev, dežel vesoljnega sveta, namestnik našega gospoda Jezusa Kristusa, ki mu bodi čast in hvala od vekomaj do vekomaj! Amen.“

Papeži Benediktli.

V zgodovini papeštva se 19. stoletje lahko imenuje stoletje Pijev in Leonov. Po smrti Klementa XIV. l. 1774 je bil izvoljen kardinal Ivan Angelo, ki si je dal ime Pija VI., potem so zaporedoma vladali do l. 1914 Piji in Leoni, le 15 let je vmes vladal Gregor XVI. (1831-1846). Ko smo torej zvedeli za ime novega papeža, so se nam misli nehote obrnile v zgodovino na vrsto papežev tega imena. Zadnji papež s tem imenom, Benedikt XIV., je vladal pred poldrugim stoletjem (l. 1740-1758). Po smrti Klementa XII. 6. februarja l. 1740 je konklave trajal nad šest mesecev, ker je bila velika needinost med kardinali. Ko so tako ugibali sem in tje, kdo naj bi bil papež, je nekega dne rekel v šali priletni kardinal Lambertini: „Čemu toliko iskanja! Če hočete imeti za papeža svetnika, vzamite Gotti-ja, če hočete imeti politika, vzamite Aldobrandini-ja, če pa hočete imeti dobrodušnega starca, pa vzamite mene.“ Iz šale je pa polagoma postala resnica. Dne 17. avgusta 1740 je bil izvoljen za papeža kardinal Prosper Lovrencij Lambertini, ki si je dal ime Benedikt XIV. v hvaležen spomin na Benedikta XIII. (1721-1730), ki ga je bil imenoval za kardinala. Rojen je bil iz staroslavne rodovine v Bolonji na Laškem 31. marca 1675. Bil je zelo nadarjen in marljiv, dičila ga je globoka učenost, čist značaj, vesela nprav in otroško pobožno srce. Kjerkoli je služboval, si je pridobil srca. Bil je eden najučenejših papežev na Petrovi stolici. V papeški državi je zelo povzdignil poljedelstvo, obrt in trgovino, pa tudi duševno kulturo in umetnosti. L. 1748 je znižal število praznikov, v Avstriji je ta naredba prišla v veljavo l. 1754. Za znižanje praznikov so prosili mnogi vladarji, med njimi tudi Marija Terezija, a med ljudstvom je odprava praznikov tu in tam zadela na odpor. Z raznimi vladami je imel mnogo težav, a Benedikt XIV. je povsod ubral pot milobe in dobrote, vsled česar mu nekateri zgodovinarji celo očitajo, da je bil predober in preveč popustljiv. Užival je pa sicer splošno spoštovanje in celo protestantski knezi so ga spoštovali.

Benedikt XIV. je v ozki zvezi z našo cerkveno zgodovino. L. 1751 je namreč zatrl starodavni patrijarhat oglejski ter ustanovil dve novi škofiji: vičensko za benečanski in gorjsko za avstrijski del patrijarhata. Vsled razsodbe cesarja Karola Velikega dne 14. junija 811 so slovenske dežele desno od Drave spadale pod oglejski patrijarhat. Toda ko so patrijarhi prišli v odvisnost od benečanske ljudovlade, ki je bila v vednem nasprotju z avstrijskimi vladarji, so le-ti patrijarhom prepovedali, v avstrijskih deželah izvrševati sploh kakšnokoli oblast in duhovnikom je bilo strogo prepovedano, občeovati s patrijarhom. Vsled tega so zlasti na Spodnjem Štajerskem nastale uprav obupne razmere, ker ni bilo prave duhovne oblasti. Bil je torej skrajni čas, da se je temu storil konec in da so naše dežele dobile domačo, redno škofovsko oblast. Do l. 1786 je bila Spod. Štajerska desno od Drave pod gorjsko nadškofijo, a potem je prišla pod lavantinsko. Benedikt XIV. je umrl dne 2. maja 1758 kot 83letni starček splošno objokovan.

V dolgi vrsti papežev z imenom Benedikt so mnogi vladali cerkev v zelo težavnih razmerah, nekateri so bili celo umorjeni, mnogi Benedikti slovijo po svoji učenosti, drugi po izredni dobrosrčnosti in pobožnosti, a med svetnike je prišel samo eden, namreč Benedikt II. (684-685). Benedikt I. je vladal l. 575-579. Takrat je bila vsa Italija v bojnem ognju, kakor sedaj cela Evropa in papež je umrl vsled same žalosti nad nesrečo, ki so jo takrat divji Longobardi prinesli nad Italijo.

Vojska z Rusi in Srbi.

V boju proti 40 ruskim divizijam. — Avstrijci izpraznili Lvov. — Rusi zasedli Lvov. — Odmor na naši in ruski strani. — 4000 Srbov pri Mitrovici ujeli. — Srbija v obupu. — Nemci pred Parizom. — V Parizu strah in groza.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Uvodne besede.

Deset dni je trajala orjaška borba avstrijske in ruske armade v Galiciji. Dne 25. avgusta se je začela, dne 3. septembra se je končala. Naša armada se je v popolnem redu umaknila na nove postojanke zahodno za Lvovom (Lembergom). Ruska armada je zasedla Lvov. Od 4. septembra je na gališkem bojišču mir, naši in Rusi si morajo oddahnuti od nadčloveških naporov.

Naši in Rusi so se spoprijeli na bojni črti, ki je merila nad 400 km in je segala od Lublina na Rusko-Poljskem do rumunske meje v Bukovini. Najnevarnejše je bilo stališče severnih delov naše armade pod poveljstvom generala Dankla in generala Auffenbergga. Ako tukaj ne vzdržimo, ako so naše čete na severnem krilu tepene, potem bi nastala velika nevarnost, da obkoli ruska armada našo in jo deloma potolče deloma ujame. Bilo je torej popolnoma naravno, da je avstrijsko vrhovno vojno poveljstvo skrbelo v prvi vrsti za zmage Danklovih in Auffenbergovih čet in dalo tem generalom dovolj moštva na razpolago. Središče naše armade in desno krilo je stalo itak na avstrijskih tleh, in ako bi se tukaj izkazale naše čete preslabe nasproti morebitni ruski premoči, potem je umikanje na domačih tleh, na lastnih železnicah, po dobro znanih cestah in krajih, mnogo lažje, nego v sovražnikovi deželi, kjer tudi noben korak nazaj ni prav varen.

Danklove in Auffenbergove čete so storile svojo dolžnost in častno rešile dano jim nalogo. Premagale so sovražnika v bitkah pri Krasniku, Zamoszem in Komarowem, jih okoli 30.000 vjeli ter zajeli lepo število topov in veliko množino streliva ter živeža. Zmaga Auffenbergove armade je bila tako silna in uničevalna, da se poražene ruske čete ne bodo tako kmalu zopet zbrale in poskušale z nami svojo srečo. O Danklovi armadi pa se danes poroča, da stoji že zopet v sovražnem ognju, ker so dobili Rusi čisto nove in sveže čete na pomoč.

Proti središču in desnemu krilu naše armade v Galiciji so nastopili Rusi z velikansko premočjo. In le število, ne pa morda boljše kakovost in večja hrabrost ruskega vojaštva je dalo povod, da smo se umaknili. Sedaj, ko izveva tudi nekoliko za podrobnosti, se nam zdi naravnost čudežno, da so mogli naši vojaki zdržati celih 10 dni nasproti velikanski ruski premoči. Dogajalo se je, da je en avstrijski armadni kor moral stati nasproti petim ruskim, torej en Avstrijec proti petim Rusom. In naši so stali trdno kakor skala in vrhovno poveljstvo sedaj izrecno razglašča, našim vojakom v veliko čast in slavo, da so se umaknili le na njegovo povelje in da se je izvršilo umikanje v najlepšem redu.

Posebno se je v 10dnevni borbi vzhodno pred Lvovom odlikoval naš graški (III.) armadni kor, v katerega so uvrščeni tudi vsi slovenski polki. Kakor mogočni, nepremakljivi stebri, so stali naši polki na bojišču, besno so se zaganjale sovražne čete v nje, toda naši fantje in možje so odbijali sovražne napade in s svinčeniimi krogliami ter groznimi šrapneli kosili ruske vrste. In čeprav so polagoma postale tudi vrste naših polkov redke, vendar umaknili se niso pred sovražnim pritiskom, ampak šele, ko je prišla zapoved od poveljnika. Slovenski fantje in možje so se izkazali zopet kot celi junaki. Res je, marsikateri je padel, marsikateri leži ranjen v bolnišnici, toda slovenski junaki so vzorno izvršili svojo domovinsko dolžnost ter pomnožili staro slavo slovenske hrabrosti in dejanske ljubezni do habsburške monarhije.

Središče naše armade se je, kakor rečeno, po 10dnevem upiranju umaknilo na nove postojanke za Lvov. Ali ob enem z njim tudi desno krilo, se v uradnih poročilih ne omenja. Sploh se molči, kje stoji sedaj naše desno krilo in kake naloge ima izvršiti. Toda v vojski je treba tudi molčati. V sled tega, ker so se naše osrednje čete umaknile, je prišel Lvov v rusko posest. Krivo bi bilo, ako bi iz tega črno gledno izvajali bogve kakšne dalekosežne in neugodne posledice. Povdarjati je treba, da nam Rusi Lvova niso vzeli, ampak da smo jim ga mi prepustili. Lvov ni bil vzet, ampak izpraznjen, kakor pred kratkim Insterburg v vzhodni Prusiji, kjer so iste nemške čete, ki so s tem postale razpoložljive, kmalu nato pripomogle do sijajne zmage v mazurskem močvirju pri Ortelsburgu, kjer je bilo uničenih 5 ruskih armadnih zborov. Izpraznjenje Lvova za nas nikakor

ni neugodno, ker bi v nasprotnem slučaju bile naše čete v Lvovu lahko obkoljene.

Lvov je odprto, neutrjeno mesto, ki ne nudi četam nikake zaščite. Položaj mesta je iz vojaškega oziroma nepovoljen, tako, da bi vsaki armadi, ki bi se nahajala v mestu, vsled navala od vseh strani, pretela nevarnost, da jo obkolijo. Vrhovno poveljstvo je že v naprej računilo s tem, da se v slučaju prevelike ruske premoči, Lvov izprazni, zato tudi ni prav nobene vznemirjenosti in potrtosti. Nasprotno, razpoloženje v vodilnih vojaških krogih je zelo samozavestno, ker spada izpraznjenje Lvova pri danih razmerah v okvir onih vojnih načrtov, ki jamčijo za končno zmago.

Da Rusi svojega prodiranja in zavzetja izpraznjenega Lvova tudi sami ne smatrajo kot zmagovo, je najboljši dokaz ta, da so ustavili vsak boj in da počivajo. Kadar armada zlomi nasprotno moč, potem je višek zmage, da se sovražnik naglo zasleduje, da se njegove vrste spravijo v nered, da se ujame moštvo, strelivo in topovi. Tako je delal Auffenberg, tako postopa sploh vsak vojskovodja, ki je v resnici zmagal. Rusi so silno utrujeni od 10dnevnega boja in naših niti z enim korakom niso zasledovali. Tako so presojeti dogodki v Galiciji z vojaškega stališča. Da pa se bodo iz političnih nagibov Rusi doma široko ustili o sijajnih zmagah, o zavzetju Lvova, o našem umikanju, to je za vse, ki poznajo politično življenje, samoumevno, a za nadaljni razvoj vojske je to brez vrednosti.

Generalni štab že poprej sklenil, da se Lvov začasno izprazni.

Berolin, dne 6. septembra.

(Uradno.) Tukajšnji listi, kateri proslavljajo naše boje avstro-ogrskemu armadi v 10dnevni bitki okrog Lvova, pišejo sedaj, ko je avstrijska armada zapustila Lvov, popolnoma mirno. Splošno se povdarja, da je avstrijski generalni štab že poprej določil, da se Lvov iz važnih vojaških razlogov prepusti začasno Rusom.

■ Naše stališče dne 26. avgusta.

⊕ Prodirajoče avstrijske čete.

Lvov — v ruskih rokah.

Dunaj, 6. sept.

Dne 3. septembra so Rusi zasedli nasipe, ki so bili napravljeni okoli Lvova (Lemberg) v velikem krogu. Toda naše čete so že odkorakale, da bi nezavarovanemu mesta prihranile obleganje in ker so tudi naši nadaljni načrti govorili za to, da se Lvov prepusti sovražniku brez boja.

Bombardiranje je torej veljalo samo neutrjenim zaslobam.

Lvov je glavno mesto Galicije in šteje nekaj nad 200.000 prebivalcev. Mesto leži v kotlu, v dolini, ki se odpira proti severu. V Lvovu je sedež gališkega namestništva in 3 nadškofov. Okrog Lvova so se v prejšnjih stoletjih vršili mnogi krvavi boji med Poljaki ter divjimi Tatari in Turki. Eden najhujših bojov se je gotovo vršil l. 1695, ko so Lvov napadli Tatari. Mesto je bilo skoro brez vojaštva, visoka gospoda pa je tisti čas rajala in plesala. Takoj so se meščani oborožili in se spustili s sovražnikom v boj. Vendar so končno Poljaki Tatara premagali in jih zapodili.

Okolica Lvova je dokaj rodovitna. Po gričih so veliki vrtovi skoraj samih sliv, ki so tudi letos tam zelo polne.

Rusi v Lvovu.

Krakov, dne 7. septembra.

V petek, dne 5. septembra ob 10. uri zvečer je ena ruska divizija pod poveljstvom generala Ruskiča vkorakala v Lvov.

Dunaj, dne 7. septembra.

Vrhovni poveljnik ruske armade, veliki knez Nikolaj Nikolajevič, je poslal ruskemu carju brzojavno poročilo, da so ruske čete zasedle Lvov. Poveljnik ruskih čet, ki so vkorakale v Lvov, general Ruskič, je odlikovan z redom sv. Jurija 2. in 3. vrste.

Sobota v Galiciji brez bojev.

Z bojišča, dne 6. septembra.

Včerajšnji dan (sobota) je potekel brez bojev. Le med predstražami in patroljami je prišlo do majhnih prask.

V Galiciji nekaj dni - počitek.

Z bojišča, dne 7. septembra.

Vojni dopisnik „Sonn- und Montagszeitung“ poroča: Položaj se bistveno ni spremenil. Vojaške odredbe vsake vrste se vrše popolnoma v redu, kakor se od vseh strani potrjuje. Z nekaj dneve nepričakuje nobenih večjih bitk. Zaupanje ljudstva v armado je povsod neomajno.

Zaupanje v lastno silo.

Dunaj, 5. sept.

Vojni poročevalec „Arbeiter Zeitung“ poroča: Položaj vzhodne armade je v kljub delnemu umikanju ugoden. Auffenbergova armada otvarja nove možnosti, da se obkoli kijevska armada okoli Lvova. Vzhodna armada ima močne rezerve in obilen dovoz municije. V armadi vlada upravičeno polno zaupanje v odbijalno silo lastne defenzive. Ruse je minulo veselje napadati vsled velikih izgub.

Danklova armada zopet v boju.

Dunaj, 6. sept.

(Uradno) Danklova armada zopet v boju. Na ostali fronti vlada vsled velikih bitk preteklih tednov razmeram primeren mir.

Dunaj, 7. sept.

Iz bojišča je došlo sledeče uradno poročilo: Poleg že omenjenih bojov Danklove armade, proti kateri je zadnji čas poslal sovražnik po železnici močna ojačenja, je imel del te armade, ki stoji pod poveljstvom generala Kestraneka posebno krvave boje z Rusi. — Naši so sovražnika pogнали in so ujeli nadaljnjih 600 Rusov.

Lvov še bo zopet naš!

Kakor je posneti iz uradnih poročil, se je izvršil napad na Lvov od severo-vzhodne in vzhodne strani. Iz ruskega bojevanja pa je bilo razvidno, da hočejo Rusi tudi od jugo-vzhodne strani mesto polagoma obkoliti. Napade na naše postojanke pri Lvovu je izvrševalo 18–20 ruskih inanterijskih divizij z izredno močno artilerijo, med katero se je nahajalo tudi nekaj težkih topov. Med tem se je napravil na naši strani sklep, da se Lvov iz raznih vojaških (strategičnih) ozirov izprazni. Odhod Avstrijev iz Lvova, je gotovo le majhnega krajevnega pomena in je toliko kot gotovo, da bo Lvov le kratke časa v ruski lasti. Opustitev Lvova nima na celotni položaj naše armade

skoro nobenega upliva. Naše armade so že v dolžini 140 km popolnoma premagale 20-22 inanterijskih ter 6 kavalerijskih divizij. V polkrogu okrog Lvova, ki meri kakih 80 km, odbija naša armada napade 18 do 20 sovražnih inanterijskih divizij in 5 kavalerijskih polkov. Na velikem delu našega bojišča so avstrijske čete premagale sovražnika. Tudi za izid bodočih velikanskih borb severno od Lvova se nam ni treba bati. Z vso gotovostjo lahko pričakujemo, da bo tudi v bodočih bojih naše orožje zmagovito.

V petek, dne 4. septembra, je nastopil v bojevanjih okrog Lvova odmor. Kakor vojni poročevalci pišejo, sta oba sovražnika, Rus in Avstrijec, vsled 10-dnevnih krvavih bojev zelo izmučena. Za nekaj časa, tako se domneva, je borba ustavljena. Pričakovati pa je, da bo velikanska bitka te dni izbruhnila zopet z največjo silo na dan. O stališčih naših armad prihajajo semkaj ugodna poročila, iz katerih se sklepa in upa, da bo ta teden za avstrijsko armado na bojiščih okrog Lvova srečnejši kot je bil pretekli.

Slovenski vojaki — levi.

Mestnemu svetu v Celju je poslal stotnik Kocijan, od 4. bataljona pešpolka št. 87, ki je bil pred vojno v Škadru in se je sedaj v Bosni udeležil bitke pri Panosu, to-le pismo: „Usojamo si naznaniti, da se je 4. bataljon pešpolka št. 87, ki je prišel iz Škadra, udeležil z Nemci (iz Škadra) bitke pri Panosu in bistveno pripomogel k zmagi. Naši Štajerci se borijo kot levi.“ Ta vest in pohvala bo vse slovensko ljudstvo po Spodnjem Štajerskem zelo razveselila.

Pešpolk št. 87 (Celje).

Sobotni cenzurirani „Slovenec“ poroča o obiskih pri ranjenih ter pripoveduje:

V drugi sobi je ležal ranjeni rezervni korporal 87. inanterijskega pešpolka III. zboru. Pripoveduje, da je stal junaški polk celjski dne 26. avgusta pri Rava-Ruska v ognju. Imeli so precejšnje izgube, bil so močno prizadeti, ampak umaknili se niso vkljub veliki premoči sovražnika. „Bilo je strašno“, pravi ranjenec, ki ima celo roko v povoj. „Po noči je bilo treba obvezališče zapustiti in pri tej priliki je padlo več naših težko ranjenih Rusom v roke.“

Pešpolk št. 87, 47 in 27 pri Lvovu.

„Grazer Volksblatt“ objavlja:

Med polki, ki so se tako vrolo držali v bojih okoli Lvova, se nahaja tudi pešpolk št. 47 Rama ob rami je stal z pešpolkom št. 27. in 87. v središču tretjega (graškega) armadnega kora ter se dne 26. avgusta bojeval od 3/4 ure zjutraj, ko je začel naskakovati, pa do večera.

Desetnik 47. pešpolka pripoveduje, da je prišel pešpolk na 300 korakov sovražniku blizu in pri 1 rusko inanterijo, da se je umaknila iz zavarovanih mest. Nadalje pripoveduje, da so Rusi posebno radi streljali na zdravniška postajališča. Od 8. lovskega bataljona je padlo veliko častnikov.

Pešpolk št. 27 v bojih pri Sloviti.

V „Grazer Volksblattu“ poroča nek očitivec o bojih pri Sloviti južno-zahodno od Lvova:

Dne 26. in 27. avgusta sem bil v taboru III. armadnega zboru pri Sloviti, ki leži kakih 60 km južno-zahodno od Lvova. Boj se je začel dne 26. avgusta zjutraj. Pred 4 dnevi smo dobili povelje, da napademo sovražnika, ki je v smeri od Brody-ja v močnih kolonah prodiral v Galicijo. Po 4dnevem napornem korakanju smo dne 26. avgusta ob 8. uri zadeli na prve sovražne čete. Na črti Przemislany-Busk-Złozow se je razvila bitka. Naše čete so stale takoj v vročem boju z veliko rusko vojno silo. Jaz sem z neke višine opazoval junaške boje graškega 27. pešpolka in lovskih bataljонов št. 8. in 9. (8. lovski bataljon je sestavljen iz koroških, 9. pa iz štajerskih fantov). Ti vroli oddelki so šli neustrašeno v najhujši sovražni ogenj. Videl sem, kako je nek oddelk 9. lovskega bataljona v najhujšem ognju v daljavi 1000 metrov prodiral proti utrjenim sovražnim postojankam. Zvečer je kakih 20 mož tega oddelka prignalo 350 ruskih vjetnikov, med katerimi je bilo tudi nekaj višjih častnikov.

Uspeh naših bojev pri Przemislany je bil za nas zelo ugoden. Obdržali smo naše prvotne postojanke, poleg tega pa smo vzeli Rusom njih bližnje postojanke ter smo iste branili tako dolgo, dokler ni prišlo povelje, da se umaknemo.

Naše izgube so bile velike, kar ni čuda, če se pomisli, da so naši polki kar drli med najhujšim sovražnim ognjem naprej proti mnogo močnejšim sovražnim četam. Rusi so bili zelo dobro zavarovani v svojih okopih. Inanterija je bila pokrita z razno slamo in vejevjem, da se je ni moglo opaziti. Sovražnik je bil navadno ob našem prihodu tih in miren, dokler mu razni izdajalci in vohuni niso izdali naših stališč. Potem se-le je začel z bojem. Ruska artilerija, katere je imela razdaljo med našimi in ruskimi postojankami natančno razmerjeno, je navadno dobro streljala, inanterija pa skrajno slabo.

Z onimi izdajalci, ki so Rusom ovajali naše postojanke, smo napravili kratek račun. Nekega izda-

jalca smo zasačili v taboru našega poveljstva, ko je z vaškega stolpa dajal po noči Rusom z lučmi tajna znamenja. Še-le drugi dan smo ga dobili v njegevem skrivališču. Odslej ne bo več dajal znamenj Rusom...

Vrednost ruskih vojakov je zelo različna. Posamezni oddelki so dobri vojščaki, večina pa zelo slaba. Ruski kozaki napadejo navadno le naš tren, to je oddelke, ki dovažajo živež in druge potrebščine. Seveda naši trenski vojaki znajo v takih slučajih dobro rabiti svojo puško. Žal, da so naši večkrat zamenjali naše deželne strelce na konjih za kozake. Da se take neljube pomote odpravijo, so dobili sedaj deželni strelci temnejše čepice.

Jaz sem bil že v ponedeljek, dne 31. avgusta, ranjen v desno ramo. Nekaj časa sem ležal v Lvovu, potem pa, ko so se naši redno umikali v Grodek, so me vzeli seboj. Nato sem odpotoval čez Budimpešto proti domu.

Kakor sem sam sprevidel, je bilo naše umikanje pri Lvovu gotovo že davno v našem bojnem načrtu. Da bi se umikanje vršilo v neredu, o tem ni niti govora.

Razpoloženje naših čet je prejkoslej izborno. Temu priča naslednji dogodek, ki se je dogodil ne daleč od Slovite, kjer je bilo naše taborišče. Bližnja višina je bila izpostavljena hudemu sovražnemu ognju. V podnožju hriba je bilo več malih ribnikov, v katerih je plavalo več rac, ki se seveda za bojevanje in za padanje krogel niso popolnoma nič zmenile. Neka krogla je zadela eno raco. Takoj je skočilo več naših vojakov iz bližnjega okopa, da bi si pozneje z ustreljeno raco napravili dobro južino. Če tudi so krogle padale nevdružno naprej okrog ribnika, vendar je nek vojak srečno prinesel mrtvo raco v svoj okop. Smeh se je nato razlegal v bližnjih okopih.

III. armadni zbor v ognju.

Gradec, 5. septembra.

List „Grazer Volksblatt“ je dobil od nekega častnika, ki se je udeležil prvih bojev v Galiciji in je bil pozneje ranjen od ruske dum-dum-krogle, sledeče poročilo o III. armadnem zboru.

Pohod našega kora proti ruskim postojankam se je izvršil gladko. Dne 18. avgusta je došel naš polk v okolico mesta Stryj, dva dni poprej pa smo imeli svoje taborišče v Starem selu. Ko smo zapustili okolico Stryja, smo šli proti severovzhodu ter smo prišli v ubožno rusko vas Przegajow. To je bila naša zadnja postaja pred bojno črto, pri Krasnem, kjer so se že naslednje dni vršili krvavi boji.

Ko je napočilo jutro, smo že slišali gromenje topov in streljanje s puškami, ki je postajalo vedno živahnejše. Kmalu nato so začeli blizu našega polka padati šrapneli. Vsi smo se pripravljali na naskok. Ne dolgo potem smo prišli v boj z eno brigado ruske Rennenkamplove armade. Bilo je to v okrožju med krajema Krasne in Skwarczowa. Med strahovitim padanjem sovražnih krogel iz topov in pušk smo napredovali korak za korakom. Naš polk je drvel vedno naprej, akoravno smo vsled šrapnelov nekega kiewskega artilerijskega polka, katere je v enomer sipal v naše vrste, silno trpeli. **Cela dva dni smo vzdržali v skoro neprestanem morilnem ognju.** Seveda smo tudi mi zelo krepko odgovarjali. Sovražnik je vedno pošiljal nove čete v močno; zredčene bojne vrste. Končno smo bili vsled silovitega sovražnega pritiska prisiljeni se umakniti v smeri proti zahodu. Umikanje se je vršilo v popolnem redu.

Naš bataljon je imel nalogo, da krije naše umikanje, kar se nam je z velikim naporom tudi posrečilo. Dve uri smo se neprestano borili proti veliko močnejšemu sovražniku. Med bojem smo stali do kolen v vodi. Naše čete so se kljub mučnemu položaju zadržale mirno; merili smo dobro in tako nam se je posrečilo, prizadeti Rusom izredno velike izgube. Nenadoma smo zapazili, da se pomikajo proti nam in sicer od strani v smeri železnice Krasne — Lvov nove ruske čete. Že od daleč je naznanjal dim in plamen gorečih vasi, katere so Rusi pri svojem prodiranju neusmeljeno zažigali, da se nam bližajo močne sovražne čete. Kakih 10 km pred Lvovom se je vrgel pešpolk št. ... sovražniku neustrašeno naproti. Sovražnikovo prodiranje se je ustavilo in skozi daljnogled smo videli, kako so se ob železniški progi zakadile sovražne čete druga v drugo.

Naša artilerija je izborno streljala, sovražniki so padali kot muhe. Naša inanterija je nato s silnim bajonetnim jurišem sovražnika pregnala z Lvovske okolice. Ko sem opazoval potek te borbe, me je zadela sovražna krogla. Splazil sem se z veliko težavo do bližnje sanitetne postaje.

Kakor sem pozneje izvedel, je bilo naše umikanje že poprej v avstrijskem bojnem načrtu. Z umikanjem se je sovražnika zvalilo v močvirnatu ozemlje pred Lvovom, kjer so dobili Rusi pozneje posebno krvave spomine od naših čet.

Od daleč sem s svojim daljnogledom opazoval, kako so Rusi obstreljevali neko našo sanitetno postajo, kjer je bilo mnogo ranjencev, ki še gotovo niti vsi obvezani niso bili. Rusi so hišo, v kateri je bila nastanjena sanitetna postaja, zažgali. Ker se je to zelo naglo izvršilo, dvomim, da bi bilo mogoče, vse ranjence rešiti pred morilnim ruskim ognjem.

Ruska artilerija je različne vrste. Ne vem, ali niso vsi topovi enako kakovosti, ali pa moštvo ni enako izobrazeno, ker je uspeh ruskih topov silno —

različen. Med tem, ko so nekatere baterije naravnost izborno streljale, drugi strelj zopet popolnoma zgrešijo svoj cilj. Inanterija se boja iz oči v oči zelo boji in ne upošteva več starega ruskega inanterijskega pravila: „Krogla je strahopetna, a junaški je bajonet!“ Ruska inanterija se čuti varno, le za močnimi okopi.

Rusofili povzročajo tudi tukaj zahrbito napadanje naših čet. Proti takim izdajalcem se postopa popolnoma brezobzirno. Mnogo izdajalcev visi po drevesih. Vojaki jih obesijo kar z vrvicami, s katerimi se snažijo puške. Ko smo se pomikali mimo sela Poperka, smo izvedeli, da so rusofili naše pohode — naznanili s signali Rusom. Posebno dobro pa se to izdajalsko početje Rusom ne posreči, ker imajo rusofili premalo časa in prilike za izvršitev svojih načrtov.

Štajerska domobrankska polka št. 3 in 26 v boju.

„Grazer Volksblatt“ z dne 6. sept. piše:

Nadporočnik T., kateri je bil na bojišču na desni nogi težko ranjen ter bil prepeljan v Gradec, je pripovedoval našemu uredniku sledeče:

Naši štajerski polki, med katerimi sta bila tudi domobrankska polka št. 3. (graški) in 26. (mariborski), so že dne 25. avgusta pri mestu Przemislany šli v boj zoper mnogo močnejšega sovražnika. Naši polki so bili središče III. vojnega kora. Boji pri Przemislany-ju so bili zelo vroči. Še bolj krvav pa je bil 26. avgust, ko je domobranski polk št. 3 stal noč in dan v ognju. S posebnim naglasom povdarjam in prosim, da to gotovo priobčite, da so se naši štajerski vojaki borili s posebnim junaštvom. Naši ljudje so res vroli bojevniki, ki se bojujejo nad vse pričakovanje. Kdor hoče imeti pravo sodbo o junaštvu naših vojakov, je moral sam videti, s kakim veseljem so šli naši ljudje v boj. Naši domobranci in tudi še drugi polki so šli z nekim svetim navdušenjem sovražniku nasproti, vsak trenutek so pa tudi držali železno disciplino, ki je ena najlepših lastnostih vrlih vojakov v boju. Dne 26. avgusta sem bil ranjen, a k sreči sem se še vzdržal v sedlu in mi je tako bilo mogoče še odbiti sovražni napad na naš oddelk. Še le, ko radi rane nisem mogel več naprej, sem oddal poveljstvo drugemu častniku. Dokler mi je bilo malo mogoče, sem še jezdil, pozneje pa sem se odpejal po železnici v Lvov.

Naš urednik je vprašal ranjenca: „Kako je bilo razmerje bojnih sil med III. korom in sovražnikom?“

Nadporočnik je bil mnenja, da je bila sovražna ruska armada štirikrat močnejša, kot naš 3. kor. Za to pa je štajerski vojak mnogo boljši, kot ruski. Kozaki se dobro bijejo le v močnih napadih, drugače so pa zelo strahopetni. Ruska inanterija je dobra le za brambo, a ne za napadanje. Kakor hitro so naši vojaki naskočili z vso silo sovražnika z bajonetnim jurišem, so pometali Rusi svoje puške proč, ter so s povzdignjenimi rokami prosili naše za milost. Ruski pešci so na svojih postojankah skoraj do glave zakopani v okope.

„Koliko je resnice o govoricah, da so naši polki imeli tako velike izgube?“, vpraša urednik.

Nadporočnik odgovori: „Da vojska ni zavarovalnica za življenje, si moramo pač sami predstavljati. Radi dogodkov na bojišču in radi ranjencev se nam ni treba vznemirjati. Posamezni oddelki so imeli res velike izgube, drugi pa zopet skoro nobenih. Glede števila izgub je odvisno od raznih okolnosti. Gotovo pa je, da so imeli Rusi v boju s 3. korom najmanj dvakrat toliko mrtvih kot mi. Ko smo naskočili ruske okope, smo našli tam mrtlice po dva in tri drug na drugem. Naše prebivalstvo se prehitro razburja, poveča vsled svoje domišljije izgube in vidi takoj vse črno. Na bojišču se taki dogodki veliko mirneje presojaajo.“

Nadporočnik T. je izrazil upanje, da se bode skoro zopet vrnil k svoji četi na bojišče nazaj.

Od ranjenega poročnika Kl. smo izvedeli, da je bil polkovnik 3. domobranskega pešpolka M. Flach ranjen.

Kaj je s slovenskimi polki.

Ker se tudi pri nas razširjajo neresnične govornice, da je tretji vojni zbor (in v tem so vsi naši domači slovenski polki) uničen, prinašamo naši javnosti v pojasnilo, da se vsako razburjenje prepreči, tudi sledeči pogovor „Arbeiterwille“ z nekim inanteristom belgijskega pešpolka:

„Slišite“, je vprašal urednik s pritajenim glasom inanterista, „ali je res, kar govore ljudje, da je III. zbor skoro popolnoma uničen?“ — „Ampak ne dajte se osmešiti. Res, da je marsikoga zadelo, ampak o uničenju ne more biti nobenega govora. In kar je še najboljšo, ranjencev bo res zelo veliko, ampak mrtvih pa silno malo. In kar je tudi zelo dobro, ruske krogle so tako majhne in ostre, da se rane prav kmalu ozdravijo.“ Pri tem je pokazal neko kroglo, ki jo je našel, in na luknjo, ki mu jo je naredila na rokavu bluže. Bila je tako majhna, da jo je bilo s prostim očesom komaj videti.

Torej glavo pokonci. Zaupanje in potrpljenje!

Kaj ruski vojni ujetniki pripovedujejo.

V Krakovo so privedli 7 vojnih ujetnikov, ki so ruski častniki. Nekateri med njimi so se že tudi vojske z Japonci udeležili. Soglasno izjavljajo, da se Avstriji hrabrejšje vojskujejo, kakor so se vojskovali Japonci. Pri napadih so Avstriji nepremagljivi.

Ako bi jaz imel take vojake...

Krakovski list „Nova Reforma“ še poroča iz bitke pri Krasniku sledeče: 56. avstrijski pešpolk je zaplenil 2 ruski zastavi 5. in 7. ruskega lovskega polka, ujel 350 ruskih vojakov in večje število častnikov. Zaplenil je tudi 8 strojnih pušk. Med ujetimi ruskimi častniki je bil tudi polkovnik 5. ruskega lovskega polka, ki se je sam ustrelil, ko je še poprej zaklical avstrijskim častnikom: „Ako bi jaz imel take vojake kot so avstrijski, bi nobeden od vas ne bil ostal živ!“

Kako naš cesar zasleduje dogodke na bojišču.

Vsi domoljubni Avstriji v teh resnih časih s skrbjo povprašujejo: Kako je z našim cesarjem?

Cesarski starček je že v 85. letu, a v kljub temu, kakor se poroča iz Dunaja, z velikim zanimanjem in natančnostjo zasleduje vse dogodke na evropskih, posebno pa na avstrijskih bojiščih. Cesar dobi v roke vsako uradno poročilo, vsak važnejši brzjav, in na podlagi teh poročil zasleduje na zemljevidih, katerih ima vse polno na svoji pisalni mizi, dogodke na bojnih poljih. Cesar je zelo dobro poučen o legi posameznih krajev; skoro vsaka vasica, najmanjša občina ali reka na bojišču mu je znana.

Cesar Franc Jožef je zadnji čas tako dobro razporežen, da je zopet večkrat izrazil željo, da bi šel sam na bojno polje med svoje vrle vojake-junake. Seveda bi bilo to za našo armado veliko veselje. A gotovo je, da bi 84letnemu starčku razburljivi dogodki na bojišču škodovali na njegovem zdravju. Radi tega so ga pregovorili, četudi zelo težko, naj raje ostane na Dunaju. In cesar je ubogal nasvet svojih svetovalcev.

Upanje vseh avstrijskih narodov, ošpiti nas Slovencev, je, da bi naš svovasi cesar zdrav in vesel dočakal sijajno zmago nad vsemi sovražniki Avstrije!

Kako dolgo bo trajala vojska.

Na merodajnih mestih v Budimpešti se zagotavlja, da bo trajal prvi del vojske le 2-3 mesece. Če bo potem prišlo samo do premirja ali celo do mirovnih pogajanj, o tem se sedaj še ne more govoriti. To je pač odvisno od položaja sovražnikov. Toda četudi bi vojska trajala delj časa, je Avstro-Ogrska za ta slučaj popolnoma pripravljena, ker se vidno izboljšuje njen gospodarski položaj.

Poročila, došla v sredo 2. sept. Avstrijsko-rusko bojišče.

Kje stojimo?

Maribor, dne 9. septembra.

Poročilih iz vojnega stana nam je omogočeno, da si sestavimo približno sliko, kako sedaj stojijo naše čete. Opomnimo, da podatki seveda niso nepobitno zanesljivi, ampak samo uspeh sklepanja in uganjanja na podlagi različnih poročil.

Armada Danklova se bojuje pri Lublinu (na Rusko-Poljskem).

Armada Auffenbergova zavzema črto Krasnostaw-Uhanje, severno od Zamosca (na Rusko-Poljskem).

Armada Brudermanova sestoji iz 14. kora pod poveljstvom nadvojvode Jožefa Ferdinand in 3. kora pod poveljstvom generala Colerus pl. Geldern. Sedmograški 14. kor stoji na črti Grubieszow-Sokal, graški 3. kor na črti Belz-Zolkiew, torej sedmograški po večini na rusko-poljski zemlji, graški pa na gališki nekako severno od Lvova. Čete, ki so stale vzhodno od Lvova, stojijo mogoče sedaj zahodno od Lvova na črti Javorow-Grodek-Chlopy-Komarno, one čete pa, ki so stale v začetku ob Zbruczu, se nahajajo sedaj nemara v prostoru Drohobicz-Stryj.

Počitek v Galiciji.

Z bojišča, dne 8. septembra.

Z gališkega bojišča ni nobenih poročil o kakih novih bojih. Vreme je neprestano solnčno, kar je velika dobrota za naše vojaštvo.

Iz poročil višjih častnikov, ki se ranjeni vračajo iz bojev pred Lvovom, je posneti, da so se naše avstrijske čete izborna bojevale, vsem na čelu naš graški armadni zbor,

Danklova armada v boju.

Z bojišča, dne 8. septembra.

Kakor znano, se nahaja Danklova armada pri

trdnjavi Lublin na Rusko-Poljskem v boju s sovražnikom. V večdnevem boju, ki bo brzkone kmalu končan, je dosegla že lepe uspehe. Čete, ki jim poveljuje fml. Kestranek, so premagale mnogo močnejše ruske čete, ki bi bile rade Danklovo armado obkrohile. Opozoriti je treba, da so si Rusi že v pričetku vojske pripravili pri Lublinu utrjena stališča, kar je vzrok da so boji tako težki in da tako dolgo trajajo.

Dva dni v močvirju.

Od šrapnela na rami ranjeni vojak tirolskega polka, ki se je udeležil bitke pri Krasniku, ne more dovolj pohvaliti junaškega borenja naših pešcev. Mož je zašel v neko močvirje, iz katerega se radi svojih ran ni sam mogel izkrohacati; še-le drugi dan je prišel zdravstveni oddelek. Po dolgotrajnem trudu marljivih pomagačev se je posrečilo, da so ga rešili iz ilovice, tako, da so bili le njegovi škornji žrtev nikdar sitega močvirja.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Maribor, dne 9. septembra.

Obudimo si spomin na dogodke v avgustu in ponovimo nekatere stvari, da bomo razumeli najnovije dogodke, ki so se odigrali pri Mitrovici. Dne 12. avgusta so naše čete zasedle srbsko mesto Šabac ter branile to novo posest, dokler jim ni prišla pomoč. Ko so dne 17. avgusta od severa čez Savo prišle nove avstrijske čete, so se naši v Šabacu začeli zopet gibati in dne 18. avgusta so skupno natepli srbske čete okoli Šabaca. Dne 19. avgusta so začeli prodirati, vrgli sovražnika iz njegovih postojank ter ga nagali v beg proti Valjevu. V tem je došlo poročilo iz glavnega vojnega stana, da se bo sedaj vsa pozornost posvetila rusko-avstrijskemu bojišču. Poveljnik general Frank je zato odredil, da so se naše čete zopet vrnile čez Savo na avstrijska tla, le v Šabacu je pustil posadko. Ko je Srb po ogleduhih izvedel za približno moč posadke, je začel napadati Šabac. Vsled tega je sklenil poveljnik Frank, da zopet prekoračimo Savo. To se je zgodilo dne 23. avgusta. In zopet so bili Srbi tepeni. Ker so med tem Srbi izvedeli za način vsega našega postopanja, ni imelo nobenega pomena več, da še dalje držimo Šabac. Še isti večer je odredil poveljnik, da se takoj umaknejo naše čete čez Savo. Umikanje se je vršilo v najlepšem redu čez most, v to svrhu zgrajen, in Srbi niso niti z mezinem ganili, da bi motili naš prehod. Bili so po bojih preveč izmučeni. Tako je prišel Šabac zopet v srbske roke.

Isti dan dne 23. avgusta so Srbi poskusili svojo srečo tudi južno ob Drini pri Višegradu. Tjekaj so poslali svoje čete iz Kragujevaca in Kruševaca. Izid je znan. Okoli 30.000 Srbov je stalo pri Višegradu, toda tretjina se jih ni več vrnila. Obležali so na bojišču. Drugi so v največjem neredu zbežali na srbska tla.

Od 23. avgusta naprej si Srbi niso upali več ganiti. Še-le zadnji čas, v noči od 6. na 7. septembra (od nedelje na ponedeljek), smo zopet izvedeli, da še živijo. Zljubilo se jim je po našem mestu Mitrovici. In naše vojaštvo jih je čisto mirno pustilo prekoračiti Savo. Ko so bili čez, so bili obenem že tudi v pasti. Niti eden se ni vrnil. Kar jih niso posekali, so jih ujeli. Nad 4000 srbskih ujetikov je od tega dne v Avstriji več. Takozvana Timok-divizija generala Janoviča je s tem popolnoma uničena. Mitrovičani so pa generalu Franku hvaležni za spretno izpeljani udarec.

Avstrijci ujeli 4000 Srbov.

Dunaj, dne 7. septembra.

Vrhovni poveljnik naše armade, nadvojvoda Friderik, je izdal dne 7. septembra sledeče armadno povelje:

Izredno me veseli, da lahko sporočim, da so naše čete vjele 4000 Srbov, ki so hoteli vzhodno od Mitrovice vpasti na naše ozemlje. Ob tej priliki so naše čete odvzele Srbom mnogo vojnih potrebščin.

Mesto Mitrovice leži v Slavoniji ob Savi, severo-zahodno od srbskega Šabaca.

Srbe zapuščajo vojaki iz Nove Srbije.

Dunaj, dne 5. septembra.

Makedonski vojaki, ki so jih imeli Srbi ob Drini, so prešli k avstrijskim četam, ne da bi streljali. Makedonski vojaki so postavnii dečki, katere so avstrijske čete prijazno sprejele.

Nemško-francosko bojišče.

Maribor, dne 9. septembra.

Francijo in njeno armado zadeva v zelo kratkih presledkih udarec za udarcem. Skoraj kakor v kakem gledališču se spreminja slika Francije od dne do dne. Sedem nemških armad prodira in se bliža zmagnosno vedno bližje in bližje proti sreči Francije — Parizu. Teh zmagnosnih nemških čet ne ustavi nobena sila, nobena moč. Vsaka francoska, ali združena francosko-angleška-belgijska armada je premagana in poražena od nemških čet, kojih skupni smoter je Pariz. Severna nemška armada, ki je prodirala iz

skrajnega severa Francije proti jugu, t. j. armada generala Klucka, je prikoralala do neposredne bližine Pariza, do njenih predutrdb. Na njenem zmagnosnem pohodu po porazu Francozov pri Maubeuge in po dvakratnem porazu združene francosko-angleške armade pri St. Quentinu, je krenila proti jugu. Veliko francosko mesto in trdnjava Lille v severni Franciji se ji je udala brez odpora. Nemci so naložili mestu Lille 200 milijonov vojnega davka. Udala se je tudi močna francoska trdnjava Boulogne ob severni morski obali Francije, med Francijo in Anglijo ter velevažno in veliko trgovsko mesto Rouen od izliva reke Seine v Kanal la Manche. Istotako se je udalo na milost in nemilost armadi generala Klucka veliko in v zgodovinskem oziru važno mesto Amiens ob reki Samme ob severni strani Pariza.

Sosednja armada generala Klucka, in sicer armada generala Hausena, je prodrila do mest Creil in Senils, ki sta komaj 30 km oddaljeni od Pariza proti severo-vzhodu. Tukaj je že tudi prišlo do spopadov med Francozi in predstražami generala Hausena. Gromenje topov se je slišalo v Parizu. Parižane spretetava groza in strah. Prebivalstvo si pač živo slika vse grozote obleganja. V Parizu vlada nepopisna razburjenost in nered. Vsak, kdor le količkaj more, zapusti Pariz in zbeži iz mesta. Vlada si je že pred 10 dnevi preselila iz Pariza proti jugu v mesto Bordo.

Nemški armadi generalov Bülowa in vojvode virtenberškega sta po porazu Francozov med trdnjavama Reims in Verdun prodirali proti reki Marne. Armada generala Bülowa je nato krenila proti trdnjavi Reims. Mesto in trdnjava Reims sta se udali brez boja. Armada vojvode virtenberškega pa oblega močno francosko trdnjavo Verdun in je zapletena v neprestane boje s Francozi v Ardenah. Po padcu trdnjave Verdun bo prodirala proti Parizu. Ob severno-francosko-belgijsko-luksemburški meji so se kar zaporedoma udale močne francoske trdnjave brez boja, in sicer: Hirson, Conde, Ayvelles, Fere in Laon. Trdnjava Givet ob francosko-belgijski meji je le kratko časa kljubovala nemškim oblegovalnim topovom. Ob vsej severno-francosko-belgijski meji je edina francoska trdnjava, ki se je najuspešnejše in najdalje branila, Maubeuge. Toda tudi ta je padla po junaškem boju dne 7. t. m.

Armada pruskega prestolonaslednika je v neprestanem prodiranju proti Parizu. Armadi bavarskega prestolonaslednika in generala Heeringena se še vedno borita z močnimi francoskimi četami v francoski Alzaciji. Oddelek armade bavarskega prestolonaslednika se bliža francoski trdnjavi Toul, oddelek armade generala Heeringena pa koraka proti francoski trdnjavi Belfort.

Trdnjava Maubeuge padla.

Berolin, dne 8. septembra.

(Uradno.) Trdnjava Maubeuge se je večeraj, dne 7. septembra, udala. Ujetih je 40.000 Francozov, zaplenjenih 400 topov in mnogo drugega vojnega gradiva.

Trdnjava Maubeuge leži 10 kilometrov od belgijske meje na francoskih tleh. Imela je važno nalogo, da brani prehod nemških čet skozi Belgijo po reki Sambre do Namurja in od tod po reki Maas do Lütticha. Maubeuge je ena najmočnejših francoskih trdnjav. Sedaj, ko je padla Maubeuge in se je prostovoljno udala trdnjava Lille, je francosko-belgijska meja v popolni oblasti nemških armad. S padcem trdnjave Maubeuge je vsa severna Francija notri do Pariza v oblasti nemških čet.

Na morju.

Maribor, dne 9. septembra.

Puljski mornariški list „Polaer Tagblatt“ piše, da francosko vojno brodogradništvo ne bo obstreljevalo Pulja, čeprav mnogi italijanski listi trdijo nasprotno.

V Jadranskem morju je trčila na neko mino velika angleška aklopna križarka „Warrior“ in se potopila. Vest, da sta jo že „Goeben“ in „Breslau“ pogнали na dno, je bila zmota. V Severnem morju sta trčili dve majhni angleški vojni ladji na mine in se potopili z moštvo vred. Ob angleški obali v Severnem morju je pa zadela neka majhna angleška aklopna križarka na mino in se pogreznila na morsko dno. Utonilo je veliko mornarjev. Tudi dva trgovska parnika, in sicer enen angleški in eden švedski, sta zadela v Severnem morju na mine in se potopila.

Nemčija je zaplenila v bližini angleške obali v Severnem morju 15 angleških ribiških čolnov, ribiče in nalovljene ribe so spravili v nemško pristanišče. Anglija je pa ugrabila parnik „Potsdam“, ki je vozil nemško pošto iz Roterdama.

Iz Šangaja na Kitajskem se poroča, da se je vršila ob kitajskem obrežju bitka med nemškimi in angleškimi vojnimi ladjami, v kateri sta bili 2 angleški križarki močno poškodovani. Ob morski obali Brazilije v Južni Ameriki se je pa baje vršila bitka med dvema angleškima in eno nemško križarko. Nemški križarki se je baje posrečilo, da je utekla v neko nizozemsko pristanišče.

Nemčija kakor tudi Anglija pomnožujeta neprestano svoje vojno brodogradništvo. Nemčija je sklenila, da nadomesti svoje izgubljene ladje z novimi, katere bo pričela takoj graditi, Anglija je pa kupila portugalsko vojno brodogradništvo.

Papež Benedikt XV.

Razne novice.

* **Duhovniške vesti.** Nastavljeni so kot kaplani sledeči novomašniki: Kozar Martin v Šmarino pri Slovenjem Gradu, Kuk Jožef v Galicijo pri Zaleu in Pavlič Vid k Sv. Emi.

* **Duhovniška vest iz sekovske škofije.** Č. g. J. Muršec, župnik v Spielfeldu, je stopil v stalni pokoj in se naselil v Lipnici. — Župnijo Spielfeld je dobil č. g. Leopold Vozlič, kaplan v Andritz pri Gradu.

* **Za predstojnico č. šolskih sester v Mariboru** je bila izvoljena č. sestra M. Lidvina Purgaj, dosedanja prednica zavoda šolskih sester „Marijanišče“ v Ljubljani. Sestra Lidvina Purgaj je rojena 21. marca 1861 pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Preoblečena je bila dne 23. septembra 1879. Nova predstojnica je vrsta znana slovenska pisateljica. Spisala je knjigo „Gospodinjstvo“, katera se je posebno našim mladenkam zelo priljubila.

* **Za srečen izid vojske.** Na praznik Marijinega rojstva je šla iz mariborske stolnice v Marijino baziliko veličastna procesija. Vodili so jo prevzvišeni g. knezoškof sami v spremstvu stolnega kapitelja, mestne duhovščine in mnogoštevilnih vernikov. Posebno spodbudno je bilo gledati, da se je toliko moč in celo vojakov udeležilo obhoda. V Marijini cerkvi izpostavilo se je Najsvetejše. Po končanih molitvah smo z zanimanjem poslušali navdušen govor prevzvišenega knezoškofa. Cerkev je bila do zadnjega kotička polna. V govoru se nam je proslavljala in priporočala Marija, pomočnica kristjanov. Ona ima v bojih avstrijske armade važno vlogo. V mnogih preteklih bojih smo dobili Avstriji od nje svojo pomoč. Priporočajmo se ji tudi v sedanjih novarnih časih, da bodo žene z vsemi, ki so ostali doma v lepi edinosti in krščanski ljubezni, delovale za skupni blagor, kakor naši vojaki v vojski. Po govoru je šla procesija zopet nazaj v stolnico, kakor je prišla. Tamkaj so se dovršile prosilne molitve do Vsemogočnega, ki bi naj podelil na priprono preblazene Device zmago slavnemu orožju mile nam Avstrije.

* **Dež. glavarja namestnik dr. Fr. Jankovič** se je mudil te dni na Dunaju ter bil v avdienci pri ministrskem predsedniku grofu Stürgku in domobranskem ministru baronu Georgiju.

* **Slovenec padel v boju za domovino.** V izkazu izgub se nahaja med mrtvimi tudi Jakob Korošak iz trenske divizije 16. šteti gorski trenski eskadron. Korošak je doma iz Stare vasi pri Ljutomeru. — O drugih padlih Slovenceh uradni izkaz še ni izšel. Ko dobimo natančne podatke, bomo objavili imena padlih štajerskih Slovencev. Ako se nam vpošlje dopisnica za odgovor, radi odgovorjamo na vsa tozadevna vprašanja.

* **Hujskanje zoper narodnosti ali posamezne stanovse** se kaznuje s strogim zaporom po § 302 k. z. Tudi psovke kot: Windische, Pfaffen itd. je najstrožje kaznovati. Naj se vsak slučaj naznanj naravnost višjemu državnemu pravdnstvu v Gradec ali pristojnemu državnemu pravdnstvu, seveda z navedbo priče. Oblasti so dobile strogi ukaz, vsako tako hujskanje z vso strogostjo zatreti.

* **Grzno zlobno obrekovanje.** Poroča se nam iz popolnoma zanesljivih virov, da se je v soboto in v nedeljo širila po mariborskih ulicah med nerazsodnimi ljudmi strašno zlobna vest, ki si jo je mogel izmisliti sam hudič, da Slovenci (die Windischen) niso hoteli streljati na Ruse. To je vnebovpijoča, nezaslišana krivica, ki se godi našim vojakom. Mi pa smatramo za svojo sveto avstrijsko dolžnost, da ker so se govorice javno širile, tudi javno in odločno proti njim nastopimo ter branimo čast za domovino borečih se in umrlih slovenskih vojakov. Vsa poročila govorijo, da so se slovenski fantje v Galiciji držali kot junaki, borili kot Levi in da se niso pred večkrat močnejšim sovražnikom umaknili niti za ped. Svojo kri so domoljubno darovali za domovino, a sedaj pridejo zlobni ljudje, da umažejo njihovo čisto, nad vse čvome vzvišeno čast. Kdor še bo slišal tako žaljivo in zlobno govorico, naj krivce takoj na-

znani državnemu pravdnstvu. Proti zlobi je potreba nastopati odločno.

* **Za pravico!** Poslanci dr. Benkovič, Pišek in dr. Verstovšek so te dni intervenirali v Gradcu pri vseh pristojnih oblastih, da ščitijo patrijotično slovensko prebivalstvo in posamezne stanovse; na nekaterih mestih so zadobili povoljne odgovore. Vsekako se je in se bode še vse potrebno ukrenilo, da se težaven položaj ublaži.

* **Izpred deželnoobrambnega sodišča.** Kakor izvem, je bilo do večeraj, dne 3. septembra, pri deželnoobrambnem sodišču v Gradcu vsled vojske nastalih kazenskih slučajev 839. Izmed teh je bilo dosedaj ustavljenih 248, a v 11 slučajih je dvignjena tožba. Drugi slučajji še tečejo.

* **Izpred sodnije.** Iz preiskovalnega zapora so bili izpuščeni, ker se jim ni dokazala nobena krivda, še ti-le: č. g. Anton Gabron, župnik v Skočidolu, g. Petjen, železniški uradnik v Hočah, g. Alojz Drozg, posestnik v Št. Ilju v Slov. gor.

* **Izkazi o padlih in ranjenih** se bodo takoj odposlali, kakor hitro jih bo tiskarna dobila. Te izkaze dobijo samo tisti, ki so si jih posebej naročili.

* **Ponesrečena straža na južni železnici.** Dne 5. t. m. okoli 9. ure zvečer je med železniško postajo Poljčane in Ponikvo pri predoru Lipoglava vrgel vlak ob tla črnovojnika Janeza Skale ker ga težko poškoval na glavi. Prepeljan je bil v celjsko bolnišnico.

* **Začetek šolskega leta na c. kr. gimnaziji v Mariboru.** Ponaavljajne in sprejemne skušnje se vršijo pravočasno v običajnih dnevih, in sicer ponaavljajne skušnje dne 16. in 17. septembra od 8. ure dalje, sprejemne skušnje za prvi razred pa dne 16. septembra od 10. ure dalje. Učenci, ki hočejo delati sprejemno skušnjo za I. razred, naj se prijavijo pri gimnazijskem ravnateljstvu dne 15. septembra, ali pozneje dne 16. t. m. zjutraj. Prinesejo naj s seboj svoje zadnje šolsko naznanilo in krstni list; ti dve listini se tudi lahko pošljeta po pošti. — Spomnimo pa se bo pričelo še-le tekom meseca oktobra; dan se sedaj še ne da točno določiti. Zato naj vsi dijaki, ki so obiskovali lansko leto našo gimnazijo, in šteti, ki so prestali sprejemni izpit za prvi razred, ostanejo toliko časa še doma pri svojih, dokler se po časopisih ne razglasi začetek pouka, ali se ne objavi kak drug o'lic. V potrebi se bodo vršile skušnje še pozneje enkrat, ako bi vsem učencem ne bilo mogoče se zglasiti dne 16. in 17. septembra.

* **Začetek šolskega leta.** Našim krajnim šolskim svetom na čezli ravnjo priporočamo, naj se potem krajnih šolskih svetov obrnejo na deželni šolski svet s prošnjo, da se ljudske šole začnejo še-le s 1. novembrom, ker so otroci za pašo in lahka poljska dela sedaj neobhodno doma potrebni. Okrajni šolski sveti pa naj prošnje krajnih šolskih svetov topla polpirajo.

* **Umeli.** Jurnošarsko smelarsko društvo letos ne bo izdajalo županstva brzojav in tržnih poročil, kakor druga leta. Društvo baše letos ni dobilo državne podpore. Tržna poročila bo društvo pošiljalo pisмено na nekatere občine.

* **Pozor, živinorejci!** C. in kr. vojaško poveljništvo v Gradcu je izvedelo, da kupujejo trgovci z živino v Primorju klavno živino ter da skušajo pod pretvezo, češ, da so vojaški mesarji, doseči nizke cene. Ker vojaško poveljništvo ni izdalo nikakega ukaza za nakup klavne živine, je naročilo vsem krdelom in zavodom vojaškega poveljniškega okoliša, da morajo vsem osebam, ki bi morda klavno živino za njih (vojaške) namene kupovali, izdati pravilno izstavljene izkaznice. Da ne bo kdo oškodovan, se vse prizadeje kroge, posebno pa še kmečko ljudstvo, opozarja, da so le oni trgovci z živino upravičeni kupovati klavno živino za vojaške namene, kateri se zamorejo izkazati s tozadevno, od vojaških oblasti sestavljeno izkaznico.

* **Za nadzorilke pri setvi in spraviljanju pridelkov** je c. kr. namestnica imenovala sledeče gospode: Za okraje Ptui, Rogatec in Šmarje vinorejskega inštruktorja Franc Šlambergerja; za Kozjace, Št. Lj. nart in Slovensko Bistrico vinorejskega inštruktorja Franc Viranta; za Celje, Marenberg, Šoštani in Sloveni Gradec notovalnega učitelja Franc Goričana; za Gornji Grad živinorejskega nadzornika Martin Jelovška; za Ormož, Ljutomer, Gornjo Radgono in Radgono vinorejskega inštruktorja Andrej Rečnika; za Brežice, Maribor (okolice), Arvež, Lipnica in Omurjek strokovnega učitelja Oton Brüdersa in za Kozje ter Savnico vinorejskega nadzornika Franc Matišča.

* **Na c. kr. državni obrtni šoli v Ljubljani** se vsled obstoječih razmer pouk ne prične s 16. sept., temveč nekoliko pozneje. Pričetek rednega pouka se bo svoječasno naznanil. Vsekako se bo stvar tako uredila, da učenci in učenke ne bodo trpeli nikakoli škode glede napredka in vštete šolskega leta.

* **Srečiem gojenk v kmetijsko gospodinjstvo šolo** c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. Po okoliščinah, ki jih določijo sedanje razmere vsled nastale svetovne vojske, se odprvi v jeseni (bržečas okoli Vseh svetih) 16. tečaj kmetijske gospodinjске šole. Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg veronuka, vzgoieslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora imeti vsaka dobra gospodinja. Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača naj mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetlavo, perilo, to je, soloh za vse. 35 K, ali za ves tečaj 385 K. Vsaka gojenka pa mora prinesiti po možnosti več obleke seboj. Prošnje

za sprejem, ki jim je priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo starišev, oziroma varuha, naj se pošljejo vsaj do 15. oktobra t. l. glavnemu ooboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. Pojasnila daje glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

* **Hoče.** Žalostno je, da nasprotniki naše vedno domoljubne stranke v sedanjem času ne morejo opustiti svojega strankarskega in narodnega hujskanja. To razvidimo iz sobotne številke „Marburger Zeitung“, kjer na grd način napadajo našega vrliga župana. Ne vemo, zakaj so bili nekateri aretirani, a to vemo, da je naš župan zvest Avstrijec in pošten človek. Glede varstvenih organov se je ravnal do pičice po ukazih c. kr. okrajnega glavarstva. Ljudem gre rad in povsod na roko. Občinske seje pa sklicuje, kadar je to potrebno in v sporazumu z večino, tako daleč pa še tudi v Hočah nismo, da bi jih skliceval na povelje „Marburgerčinih“ dopisnikov. Hujškačem pa svetujemo nujno, naj dajo sedaj mir, kajti časi so preveč resni. Vsaj sedaj bi naj počivali narodnostni in strankarski prepri. G. župan pa se po sličnih napadih naj ne da zmotiti, ampak naj gre srčno pošteno pot naprej.

* **Sv. Peter pri Radgoni.** V Ivanjševcih je umrla dne 5. septembra Helena Trstenjak, Mladenka Marijine družbe. Bila je stara 18 let; bolehalo je čez 4 leta. Na zadnji poti so jo spremljale Marijine družbenice v obilnem številu. Naj ji bo zemljica lahka. Na sedmini se je nabralo 7 K za avstrijski Rudeči križ.

* **Slovenski duhovnik padel.** Pri Golgoryju blizu Lvova je dne 27. avgusta padel smrtno zadet od sovražnikov krog vojaški kurat Valentin Rozman. Ko je med bitko hitel k težko ranjenemu vojaku, da mu podeli zadnje tolažilo, ga je zadela sovražna krogla naravnost v srce. Rusi so streljali tudi na zdravniške postaje, čeprav je bilo razobešeno znamenje Rudečega križa. Vojaški kurat Rozman je bil rojen dne 13. februarja 1871 v Mostah na Kranjskem. V duhovnika posvečen je bil v Celovec l. 1896. Kot vojaški kurat je bil začetkom vojske pridružen celovškemu pešpolku št. 7 in je šel z njim tudi na bojišče. Slovenskim mladeničem je č. g. Rozman znan kot pisatelj knjižice „Krščanski vojak“, ki je pred par leti izšla v naši tiskarni. — Svetla duhovniku-junaku večna luč!

* **Se izpred sodišča.** Tudi mladenič Mihael Sokol iz Jarenine, ki je bil vsled ovadbe aretirani, je izpuščen iz preiskovalnega zapora, ker je bila ovadba neutemeljena. Nadalje je bila izpuščena gospa Pavla Grizold iz Rač, ker se je takoj po prvem zaslišanju izkazalo, da ni povoda za sodnijsko zasledovanje. — Iz Celoveca se nam poroča, da je tudi vodtelj koroških Slovencev, dr. Janko Brejc, izpuščen na prosto.

* **Celje.** Dne 6. t. m. zvečer so pripeljali semkaj iz severnega bojišča prve ranjence, in sicer 266 moč, večinoma lahko ranjene. Ranjeni so bili v bitki pri Przemislany v Galiciji. Vsi ranjeni pripadajo k III. armadnemu zboru, pešpolki 87, 97 itd.

Zadnja poročila, došla v četrtek, 10. sept.

Nova bitka pri Lvovu.

Komaj je minilo 5 dni, odkar se je odigrala velika bitka vzhodno od Lvova, komaj so si obojestranske čete nekoliko oddahnile in zavzele svoje nove postojanke, že nam brzojav iz Galicije poroča, da se je začela nova borba, sedaj zapadno od Lvova. Vsi Avstrijci spremljamo ta boj s t sočimeri molitvami do Boga, naj nakloni zmago našem hrabremu vojaštvu, ki gre v boj za sveto in pravično stvar. Brzojavno poročilo se glasi:

Dunaj, dne 9. septembra.

Uradno se razglša: V prostoru pri Lvovu se je začela nova borba.

Avstijci začeli.

K zgorajšnji vesti, da se je pričela pri Lvovu nova bitka med Avstriji in Rusi, še prihaja z bojišča tudi dodatno poročilo, da je naša avstrijska armada pričela z bitko. Avstrijci so začeli napadati! Te kratke besede povedo veliko in so neizmerno razveseljive za nas. Dokaz so nam, da se je naša armada zares umaknila sama rada ter v najlepšem redu, da se je zopet razvrstila in da vlada v njenih vrstah izboren duh. Ponosni smo na naše vojaštvo. Poročilo se glasi:

Z bojišča, dne 9. septembra.

V novi bitki, ki se je začela v prostoru pri Lvovu, so naše čete začele (ofenzivno) napadati.

Rusi v Lvovu.

Lvov, dne 6. septembra.

Še predno so zapustile avstrijske čete Lvov, je prinesel Lvovski list „Slovo Polskie“ dne 31. avgusta sledeče naznanilo: Mestno upravo oskrbujejo sedaj podžupani dr. Rustowsky, dr. Stahl in Schleicher. Mestno predsedstvo je izdalo sledeči oklic: „Mešča-

ni! Z ozirom na bližnje dogodke se vas poziva, da ostanete mirni in pametni. Zdravje in vse imetje meščanov je odvisno od tega. Ostali del oklica je bil zaplenjen. Na magistratu se uraduje kakor poprej. Policija se polagoma umika. Mestna elektrarna bo zopet kmalu otvorila promet mestnih železnic. Prebivalstvo se je zelo pomirilo. Na cestah se vrši promet v popolnem redu. Javno mnenje se hujuje nad onimi, ki nameravajo zapustiti mesto. Mestno gledališče se je danes zaprlo.

5000 Srbov ujetih.

Zagreb, dne 9. septembra.

Pri Mitrovici je bilo, kakor se sedaj izkazuje, ne 4000, ampak čez 5000 Srbov ujetih, približno toliko pa jih je padlo, tako, da je res cela timoška divizija generala Jankoviča uničena. Timoška divizija se je smatrala v Srbiji za nepremagljivo. Odlikovala se je osobito v zadnji vojski s svojim vojaštvom pri Odrinu. Toda naše avstrijske armade še očitno ni poznala. Za Srbe pomeni uničenje timoške divizije hud udarec, prvič, ker je bila njena najslovičnejša divizija, drugič pa, ker nima preveč divizij na razpolago.

Rumunija na razpotju.

Naša sosednja država Rumunija se še do danes ni prav odločila, ali bi šla v vojski z Avstrijo, ali z našimi sovražniki. Rusija silovito pritiska na Rumunijo in ji dela velike obljube, če gre z njo proti Avstriji. Rumuni se še vedno niso odločili. V tem oziru sta v Rumuniji dve veliki struji. Kralj Karl in njegovi ožji privrženci so na strani Avstrije, večji del ministrov in ljudstva pa je z Rusijo. Sedaj je prišlo med kraljem in ministri celo do resnega spora, kakor nam pove naslednja brzjavka:

Sojiza, dne 8. septembra.

Med kraljem Karlom in ministrstvom Bratianu je prišlo do resnega spora, ker so vsi ministri razun Margilomana proti prijateljstvu s trozvezjo. Kralj Karl je zagrozil, da bo odstopil, ako ministrstvo ne spremeni svoje dosedanje zunanje politike. Skoro gotovo bo kralj imenoval sedaj uradniško ministrstvo z Margilomanom na čelu. Namerava se proglasiti tudi splošna mobilizacija rumunske armade.

Rudeči križ.

Seznamek darov lavantinske škofije, nabranih ob priliki slovesnosti cesarjevega rojstnega dneva 18., oziroma 23. avgusta 1914 s prispevki za srebrni in beli križ: kn.-šk. dekanijski urad Konjice K 1102.47, Celje K 1500, kapucini v Celju K 111.11, kn.-šk. dekanijski urad Maribor levji breg K 70, Maršbor desni breg K 383.82, Marenberg K 330.37, Sv. Lenart v Slov. gor. K 887.07, Ptuj 899.09, Jarenina 597.10, Gornji grad K 1892.39, Braslovce K 1027.63, Laško K 805, Zavrč 885.16, Kozje K 934.61, Smarje K 820.18, Novaceerkev K 681.28, kn.-šk. župnijski urad Spodnja Poiskava K 20; skupaj 12.447 K 28 v. Za srebrni križ: Kristiana knjeginja Windischgrätz K 50. Za beli križ: župnija Sv. Marije na pri Rimskih toplicah K 30. Skupaj 12.527 K 28 v. Posamezne župnije se bodo izkazale v cerkvenem zaukazniku za lavantinsko škofijo.

Občina Bistrica pri Lembahu je darovala za avstrijski Rudeči križ 47 K.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Cesarjev rojstni dan se je kljub lepemu vremenu in silnemu delu udeležilo cesarske sv. maše veliko število župljanov ter šolarji, ki so prejeli tudi sv. obhajilo ter ga darovali za presvitega cesarja in naše vojake. S silnim zanimanjem in tresočim se srcem spremljamo boje naše armade, saj je večina hiš poslala za obrambo idomovine moža ali mladeniča, da, več hiš je dalo celo po tri, štiri ali pet vojakov. Naj jih Bog in angel varih srečno vodi in pripelje nazaj med domačine! V pomoč ranjenem in potrebnim družinam se je nabralo čez 330 K; čez 220 K je znesla zbirka med župljani in darovanje v cerkvi, 100 K pa je darovalo sedmero naših društev iz svojih pičilnih dohodkov, na čelu jim posojilnica s 50 K. Hudo se jih je sicer obrekovalo, toda ona so in bodo kakor dozdaj delovala kljub raznim oviram po starem slovenskem gestu: Vse za vero, dom, cesarja!

Ormož. Za avstrijski Rudeči križ je nabral g. Lovro Petrovar iz Izvanjkovec in sicer v občini Hardek K 130, Mihalovičih K 81.58, Sardinju K 103.24, Litmerku K 28 in pri raznih drugih darovalcih K 218, skupaj K 560.82. Nadalje g. Tomaž Korpar v Osuševih kot) Oslušovcih kot drugo zbirko K 93. Nabrani denar se je izročil na pristojno mesto.

Pomožni odbori za sodne okraje Ormož in Rogatec. Požrtvovalnost, ki jo prebivalstvo naše monarhije povodom čet svet pretresajočih vojnih dogodkov povsod izkazuje, se tudi znamenito pojavlja v obeh sodnih okrajih Ormož in Rogatec. Tukaj se je pod predsedništvom vodje okrajnega glavarstva ptujskega in namestniškega sekretarja dr. Evgena viteza Netolizca osnoval po en pomožni odbor, kateremu pripadajo župni možje iz vseh delov dotičnega sodnega okraja. Ta si je postavil nalogo, povsod prijeto nabiranje, katerih dnoske je nakloniti deloma Rudečemu križu, deloma za podporo rodbinam pezerovnikov. Zastopstvo uradnega vodjo v predsedništvu je drage volje prevzel v Ormožu grof Brandis, v Rogatecu načelnik okrajnega odbora dr. Schuster. Vodja okrajnega glavarstva, ki ga podpirata okrajni komisar dr. Wolte in namestniški koncipist plem. Schrey, se je zavezal, na vso moč pospeševati blagovito delavnost obeh pomožnih odborov ter pri tem najskrbneje upoštevati vsa izpodbujanja, katerih uresničenje v katerikoli smeri obeta posebna uspehe. Naglaš se, da je uspeh nabiranja v obeh okrajih presenetljivo ugoden; celo majhne občine s primerno ubogim prebivalstvom so donesle precej lepe prispevke. Osnovi obeh pomožnih odborov se je pridružila za sodne okraje Ormož, Rogatec in Ptuj od c. kr. namestništva zaukazana ustanovitev gospodarstvenega pomožnega urada, ki bo imel nalogo, izvrševati zasebnopravne, gospodarske in druge zadeve k vojakom policijskih častnikov in vojakov, ki jih vsled vojaške službe niso mogli rešiti.

Ivanjci. Po občinskem uradu sta za družbo avstrijskega Rudečega križa darovala: g. Dominik Breznik 10 K in g. Leop. Kretl 1 K.

Listnica uredništva.

Arlberg pri Vuhredu. (A. M.) in drugim vprašalcem glede prodaje debele živine: Pišite na inten-

danco III. armadnega kora v Gradcu. Navedite težo in vrsto živine.

Šoštanj. (A. T.) Kedaj se začne šola na c. kr. učiteljsku, še danes ni znano. Bomo objavili. Menda bo veljala isto, kar danes pišemo o gimnaziji.

Sv. Vid pri Ptuj. Hvala, ampak javite to s podpisom na c. kr. domobransko sodišče v Gradcu.

Sv. Lenart v Slov. gor. Pride, kadar bo prostor.

Novim in starim naročnikom!

Kdor hoče izvedeti novice in poročila o vojski, naj si naroči naše liste. Naznanjamo še ponovno, da dobi list le tisti, ki obenem pošlje denar. Kdor list naroči le po dopisnici in nič denarja ne pošlje, lista ne dobi. Vsak, ki si želi naš list nanovo naročiti, naj torej kupi poštno nakaznico in nam po nji pošlje denar. — Ob robu nakaznice naj napiše svoje ime in obenem pristavi: **nov naročnik.** S tem nam olajša delo. Slov. Gospodar stane celo leto 4 K, četrt leta 1 K. od zdaj do novega leta K 1.50. Isti naročniki „Slov. Gospodarja“, ki želijo dobiti do novega leta tudi pondeljko „Stražo“, naj vpošljejo v ta namen 60 vin. po poštni nakaznici ter izrecno napišejo, da je to poštnina za pondeljko „Stražo“. Nakaznica se naslovi na upravništvo „Slov. Gospodarja“, Maribor.

Tisti dosedanji naročniki, ki se za leto 1914 niso nič naročnine plačali, so dobili (pri današnji številki) na ovitku velik križ, da se s tem opozorijo na svojo dolžnost. Ako naročnine vsaj deloma ne poravnajo, jim bomo list takoj ustavili. Mi imamo za list velikanske stroške, zato pa lista ne moremo zastoj pošiljati. Prosimo torej da nam ti naročniki takoj pošljejo denar po poštni nakaznici, na katere naj razločno zapišejo: svoje ime, bivalšče in pošto, ter zraven še pristavijo tisto številko, ki jo imajo na ovitku in pa besedi: **Star naročnik.**

Tisti dosedanji naročniki, ki so za leto 1914 oddali denar na pošto v nedeljo ali pozneje, še križe na ovitku, ker jih ni bilo mogoče več črtati. Zato naj se ne pritožujejo.

Ure
Tudi na obroke! Ilustrir. ceniki zastoj. Gramofone od 20-200 K.
Niklasta remont-ura K 3.50
Pristna srebrna ura K 7.—
Original omega ura K 24.—
Kuhinjska ura K 10.—
Budilka, niklasta K 3.—
Poročni prstani K 2.—
Srebrne varžice K 2.—
Večletna jamstva.

Nasi. Dietinger
Theod. Fehrenbach
urar in očetar
Maribor, Gosposka ulica 28
Kupujeta zlato in srebro.

Močan in prijen učec se takoj sprejme proti mesečni plači in celotni oskrbi v umetnem in valjčnem mihi u gosp. Štefana Lešnik v Framu pri Mariboru 799

Učenci.

Zdrav, močan, z dobrimi šolskimi spričevali, zmoglen slovenskega je zita kak r tudi nemškega, se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga Josip Wagner, Smarje pri Jelšah. 800

Sedi se prodajo

čez 20 polovnjakov, 70—1000 lit. vsebine iz štaj. hrastovega lesa. Franc Sorec, Breg pri Ptuj. 810

Pozor! Pozor!

Najnovejši ter najcenejši aparati za kuhanje s spiritom. Patentovani z varstveno znamko „JW“ Mala poraba spirita, eksplozije in popravila popolnoma izključeno. Išejo se preprodajalci.

J. Vajda Ljubljana
Sv. Petra cesta 43/20

Služba organista

n cerkovnika je oddati pri Sv. Duhu v Ločah. Prednost imajo oni, ki znajo voditi godbo na piškala. Oglasiti se je treba osebno.

Učence v trgovini z mešanim blagom se takoj sprejme. — Rudolf

Kuharica išče službe. Vajena že v župnišču, želi spet take službe, ali k gospodu na d želi. Vprašanja „Kuharica“ št. 8. 4.

Viničar

s štirim ali 5 delavskimi močmi se sprejme pri stavbenemu mojestru I. Glaser v Me linghofu pri Mariboru. 815

Kumno, pšenico, oves, fižol, vinski kamen, sploh vse **deželne pridelke** kupi

Anton Kolenc v Celju

Kdor kaj ima, naj ponudi. 798

Ustanovljeno 1880
Pozor! Radi opustitve najstarejše narodne manufakturne trgovine **Karola Vaniča, Celje, Narodni dom** se prodaja vse pod lastno ceno.

Kdor hoče dobiti?

za malo denarja veliko dobrega blaga, naj si naroči od „Prve slovenske spodnje štajerske razpošiljalnice“

J. N. Šoštaric, Maribor, Gosposka ulica št. 9

Ostanke raznega blaga n. pr. 20 m močnega belega platna za samo 8 K, 20 m posebno močnega za 9 K, 20 m zelo finega za 11 K, 20 m močnega druka K 8'60, 20 m posebno močnega za 10 K, 20 m zelo trpežnega 12 K. Za enako ceno kakor druk se dobijo tudi ostanke čajga, kambrika, levantina, pisanega platna in parhenta. Ostanke so v dolžosti od 2—7 m. Naročila nad 20 kron se pošljejo franko. Zamenjava dovoljena. 680

Veletrgovina s špecerijskim blagom in dež. pridelki.

Ivan Ravnikar: Celje

Graška ulica št. 21.

Priporočam vedno svežo in žgano kavo, kakor tudi fino čokolado in kakao.

Zaloga rudninskih voda, vrvarskega blaga in vsakovrstnih suhih in oljnatih barv.

Solidna in točna postrežba.

Turške srečke
Glavni dobitki po 400.000 in 200.000 frankov. — Prihodnje žrebanje 1. oktobra 1914.
Srečke avstrijskega rudečega križa!
Srečke ogrskega rudečega križa!
Vsaka srečka ima vrednost potovega denarja, vsaka srečka gotovo zadene. — Nesečni obrok od 2— nadalje. — Pojasnila daje za češko industrialno banko: Srečkovo zastopstvo 15, Ljubljana.

Pozor! OZNAILO Pozor!

Lojzka Horvat :: Maribor

Burggasse 10. Schillerstraße 9.

uljudno naznanja cenjenemu občinstvu v Mariboru in okolice, da je prevzela s 1. septembrom od g A Eiletz trgovino z

drvami in premogom

na drobno in debelo ter prodaja izvrstno halozko in šentpetersko vino, pivo in jabolčnik v steklenicah.

Izvrstno blago Postrežba točna

Znano je, da se kupi
pri staroznani domači zanesljivi trgovini ne samo po ceni, ampak tudi praj dobro.
Sukneno blago (štoi za moške in dečke.)
Nemmedno volno za ženske in dekleta,
Najnovejša perilna blaga za obleke in bluze,
Platno belo in pisano za srajce in spodnje hlače,
Bago za postelje in rjuhe, brez šiva in matrace,
Sraj e izgot v jeno vseh velikosti za moške in ženske,
Pr dpašnekov veitka izbiri, za prati in iz črnega atlasa,
Zmiraj novosti rohcev iz svile in za prati, kakor vseh vrst blaga za domačo vporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri nizkih cenah tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodnih prednostih, zatorej pošljem na zahtevanje
ZASTONJ
vsakomur svojo bogato zbirko vzorcev na razpolago.
K. Worsche Maribor
Gosposka ulica 10.

Protin (Gicht).

Bolezni v mišicah in kitah ter stare revmatične bolezni, ki se pojavijo po prehlajenju, se takoj omilijo in odpravijo z otiranjem z **protinskim in revmatizem-balsamom**. Za oporo delovanja tega vtiravanja (vribovanja) se posebno priporoča **čaj zoper protin**, kateri v telesu nakopičene bolečine - povzročujoče vodene snovi raztopi in upliva, da se vodna snov po naravnem potu in na neškodljiv način spravi iz trupla. Dohva se v lekarni pri „Angelju varihu“, Mr. A. Štrak, Maribor, Tegetthofova ulica 33 (blizu kolodvora). 262

Razpošiljalnica pohištva K. Preis Maribor

Stolni trg šte. 6.

Posebno ugoden nakup pohištva za spalnice iz mehkega lesa, lakirano od 90 K; spalnice iz trdega lesa, politirano, od 160 K; spalnice v staronemškem slogu, moderne, od 240 K. Žimnice (vložki) K 9.50, mize K 10.—, stoli K 2.50, močne postelje 14 K, šifonirane 24 K, kuhinjska kredenca 42 K, spalniki divani (otomani) 31 K. Posebni oddelek za pohištva iz železa in medenine: otroške omrežne postelje od 16 K, postelje iz železa 12 K, železne omarnate postelje 24 K, umivalne mize 5 K, emajlirane postelje 40 K, postelje iz medenine in polmedenine od 60 K. Cena in izber brez konkurence, prost ogled, ilustrovani ceniki brezplačno in poštne prosto.

- Zahtevajte takoj brezplačno - vzorce!

10.000

metrov

volnenega in polvolnenega blaga se globoko pod ceno razpošilja

R. Miklavc Ljubljana 205
Prva kranjska rapošiljateljaska trgovina.

Tisočim je že bilo pomagano!

„Zamorčev“ obliž za odpravo kurjih oces odpravi brez bolečin, hitre in radikalno trde kožo in kurja očesa. Škatljica 40 vin.
„Zamorčev“ protinski in revmatični obliž zoper bolečine v ledju, kolku in križu (hrbtenici). Cena 60 v
„Zamorčeve“ pastilje zoper goljšo (debeli vrat) Cena 90 vin.
„Zamorčev čaj“ proti želodčnim boleznim in krču, deluje kličljivo, vzbuja apetit, lajša bolečine, uredi prekinjeno prebavo. Zavojček 1 K 50 vin.

Lekarna „H zamorecu“ mag. pharm. Karl Wolf, Maribor, Glavni trg št. 3.
Naročila po pošti se takoj rešujejo.

Mlado, staro,
Vsak pove:

Ta pa je za me!

Ker se samo z njim krepčam,
Vedno zdrav želod'c imam!

Pristni „FLORIAN“ se dobi edino od Rastlinske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani

Nezastonj

ampak po niski ceni dobite vse v domači trgovini

Ivan VESELIČ i. dr.
v Ormožu

katera priporoča vse potrebščine za stavbe kako: oement, traverse, žičnate ograje itd. Vse železnino za kovaše, mizarje itd.
Veliko izbiro manufakturnega blaga, fine stofe (sukno) ali čevine itd., najboljše vrste blaga za ženske oble, svilnate robe itd., Vse špecerije, najboljše moko itd. po najnižji ceni. Nakupovanje zrnja, suhih gob, jaje itd. Poštena, solidna postrežba — Presim, prepričajte se.

Tiskarna sv. Cirila

Maribor, Koroška cesta št. 5

Tiska knjige, časopise, diplome, ilustrovane cenike, pisni papir, okrožnice, zavilke, barvočiske, račune, vabila, vstopnice, dopisnice, vizitke, osmrtnice, plesne reče, zaročna in poročna naznanila, tiskovine za šole, vse urade in društva, pravila, menice, dolžna pisma, lepake, letake, jedilne liste, sprejemnice, naslovnice i. t. d.

Telefon št. 113. : : : Erzojavni naslov: Cirilova tiskarna Maribor

Zaloga pohištva.

Produktivna zadr. mizarskih mojstrov registrirana zadruga z omejeno zavezo.

Maribor, Grajski trg 3.

Podružnica v Ptuj, Sarnitzova ulica
Sprejmejo se stavbeno mizarska dela.
Nizke cene.

Za poletje priporočam svojo veliko zalogo vsakovrstnega blaga za moške in ženske obleke, platno belo kakor pisano, cajge za hlače, srajce, spodnje hlače, predpasnike, robe za na glavo kakor za žepe, veliko izber svilenih robev najnovejše vrste. Posebno pa priporočam veliko izbero vsakovrstnega blaga za zimo — vse po jako niski ceni. — Pričakujoč obilnega obiska se priporočam

M. E. ŠEPEC, Maribor
Burgplatz šte. 2.

J. KOVAČIČ, Radgona, Dolga ul. 100.

Velika zaloga steklenega (glaženega) in porcelanastega blaga, svetiljke, podobe, okvirje, ogledala. Steklarsko dela.
Točna postrežba! Najnižje cene!

Manufakturno trgovino J. FAULAND v Ptuj se najbolj priporoča.

Za veselice na prostem

priporočam v največji izbi in najnižji ceni:

- Lampijone
- Konfete
- Serpentine
- Papirnat krožnike
- Papirnat serviete
- Dopisnice za šalivo pošto

Zalpeke za šalivo pošto Karte za tembole.

Največja slovanska trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na avstrijskem jugu na debelo in drobno.

Goričar & Leskovšek Celje

Edina slovenska knjigarna na Spodnjem Štajerskem.

JOŽEF NEKREP

tesarski mojster in stavbeni podjetnik Maribor, Mozartstr. št. 59
Priporoča posestnikom in zavodom za prevzete vse popravil in novih stavov v mestu in na deželi po najnižji ceni. Delo izvršim 85 točno in solidno.

Vino

120 hl belega škvavskega vina lastnega pridelka iz leta 1911 po 80 vin, iz leta 1912 po 82 vin, in iz leta 1913 po 82 vin. takoj na prodaj. Peter Dobnik, veleposestnik v Konjicah. 785

Služba cerkvenika in organista se s tem razpiše. Prošnje na dokanijski in nadšupnijski urad v Vuzenici ob kor. žel. 790

POZORI! Ne zamudite!

Za jesen in zimo!

Domači in narodni trgovec

Franc Lenart v Ptuj

priporoča bogato izbiro modernega novodošlega jesenskega in zimskega blaga za moške in ženske obleke ter bluze. Nadalje nudi vsakovrstno trpežno platno za životno kakor za posteljno perilo; najnovejše svilene in tudi druge rute, srajce, zavratnice, ovratnike, zapestnice, dežnike itd., seveda v zadostni izbiri.

Dobijo se tudi nepremočljive konjske plahte.

Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancom, kdor bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni.

Priporoča se Franc Lenart v Ptuj.

Postrežba poštena.

Postrežba poštena.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena s najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čedalji obrobki, sprejema vsa v tiskarske stroke spadajoča dela kakor: časnik, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za več. župniške urade spovedne in misijanske listke s črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke z natisom glave ter razne oglasne napise. Za slavne občinske, žofske in druge urade: uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potrdila itd. Za obrtnike in trgovce: pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, oznike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugebarvnim tiskom. Za posojilnice, zadruge in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računsko zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sojam, dnevna sporede in druge.

Za kramlje in prireditelje veselja: jedilnice, vabila na ples, ljudske veselice tombole itd., plesne mase, vstopnice, različne napise itd. Za posameznike: vizitka, naslovnice, poročnice, parte in kalastike v najlepši opravi. — Diplome za častne ude društev in častne občane v različnih okraških in s mednarodni okvirji po jako niskih cenah.

Vsa naročila se izvršijo ceno in točno.

Ugodno kupite v trgovini pohištvo!

Spalne sobe od 150—1000 K, jedilne sobe od 150—1000 K

otomane, divane, madrace, zagrinjala v različnih najnovejših slogih. — **Zenini in neveste imajo popust!**

Razpošilja na vse strani! Cene primern — Brez konkurence! — Prosti ogled!

E. ZELENKA

tapetarska in mizarska delavnica **nasproti hotela Mohr**
Gosposka ulica 25, **MARIBOR o. D.**

PALMA

je zaželjeni
kaučuk-podpetnik

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4%, Obratni se pripisujejo h kapitalski 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prebuda. Za nalaganje po pošti se poštno hranilno pološnico (97.678) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 1/2%, na vknjižbo sploh po 5 1/2%, na vknjižbo in poročilo po 5 1/2% in na osebni kredit po 6%. Nadalje isposujejo na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih sredstvih prevzame posojilnica v svoje last proti povratni gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presojajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsake srede in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsake soboto od 8. do 12. ure dopoldne izveniši praznika. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo in prošnje prejema vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

<p>Obrestuje hranilne vloge po</p> <h3 style="text-align: center;">4 1/2 %</h3> <p>od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plača posojilnica sama.</p>	<p>Daje posojilo</p> <p>na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.</p>	<p>Uradne ure</p> <p>za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.</p> <p>- Posojilnica daje tudi domače hranilnike, -</p>
--	---	---

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

Pozor! Cenj. kupovalci. Pozor!
Nova slovenska trgovina tik pošte

Alojz Brenčič, Ptuj

nudi cenj. občinstvu

za pomlad najnovejše blago

za moške in ženske obleke ter razne bluže, veliko izbiro trpežne hlačevine, različne ripse in satene obstoječih barv, raznovrstnega belega in pisanega platna za perilo, najnovejše svilnate robe ter vsakovrstnega narejenega blaga kakor: hlače, bele in pisane srajce, predpasnike, ovratnike, zavratnice, manšete, nogavice, dežnike ter sploh vse, kar v to stroke spada. — Za mnogoštevilen obisk se priporoča

narodni in domači trgovec
Alojz Brenčič v Ptuj.

Novo blago! Nizke cene!
Poštena in hitra postrežba!

Stefan Kaufman

trgovec s železom
v Radgoni

priporoča najboljše ocelne motike in lopate, dobre kose in srpe, pravo štajersko železo se dobi po najnižji ceni in solidni postrežbi. 178

Slovenci pozor!

Dvonedstropna hiša z majhnim vrtičem v sredi mesta in blizu frančiškanske cerkve s 7 stanovanji, se pod ugodnimi pogoji proda. Več pove upravnistvo pod št. 432.

Weckove

steklenice in aparati za vkuhanje

sadja, zelenja in mesa so priznane kot najboljše, kar spričujejo mnogobrojna najvišja odlikovanja. Ne kupujte različnih manjvrednih izdelkov!

Weckove steklenice ima v zalogi

Franc Štrupi Celje

vetergovina s steklom, porcelanom, svetilkami, šipami itd.